

Rek. 18/2016/holdbart D 2017

Tidligere nummer A 1676/holdbart
Behandles i Utvalget for et bærekraftig Norden

Utvalget for et bærekraftig Nordens betenkning over
Smart udnyttelse af madaffald og bekæmpelse af madspild

Forslag

Utvalget for et bærekraftig Norden foreslår, at

Nordisk råd tar meddelelsen til etterretning og anser Rek 18/2016 *Smart udnyttelse af madaffald og bekæmpelse af madspild* som *ferdigbehandlet* for rådets del

Bakgrunn

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

å utvikle forslag til veiledning for mattrygghet ved fordeling av mat som doneres til velgjørende formål av detaljhandelen og restauranter

å igangsette nye initiativer innenfor Nordisk ministerråds miljøhandlingsprogram for å begrense matsvinn på alle nivåer, og at relevante sektorer i Ministerrådet involveres i de konkrete aktiviteter

å gi Nordisk Energiforsking (NEF) i oppdrag, eventuelt i samarbeid med Nordisk Innovation, å igangsette aktiviteter, som kan understøtte en utvikling hvor organisk avfall og restprodukter i voksende grad blir omdannet til energi, og skape klarhet om økonomiske og miljømessige fordeler og ulemper ved alternative løsninger

Meddelelse fra Nordisk Ministerråd

Nordisk ministerråd deler oppfattelsen, at madspild og andre typer av spild, der ender som affald udgør et betydeligt miljø- og klimaproblem samtidig med, at det representerer verdifulde ressourcer muligheter for bedre udnyttelse. Derfor har Nordisk Ministerråd under statsministerinitiativet "Grøn Vækst" siden 2013 prioriteret aktiviteter til at mindske madspild gennem et nordisk projekt om madspild. Under dette projekt er der igangsat tre delprojekter: 1) Definitioner og dataindsamlingsmetoder i

primærproduktionen, 2) Datomærkning samt 3) Redistribution og fødevarerbanker.

Projektet er i sidste fase. Med afsæt i resultaterne fra de tre delprojekter vil der blive udarbejdet policy anbefalinger med anbefalinger til videre nordisk arbejde.

Projektet afsluttes med en stor konference arrangeret af det norske formandskab for Nordisk Ministerråd i Oslo den 27. april 2017. På konferencen vil resultaterne af det nordiske projekt samt norske projekter blive gennemgået, og det vil blive diskuteret, hvordan man kan fortsætte og styrke det internationale samarbejde om at mindske madspild. Yderligere information om projekterne fra "Grøn Vækst"-initiativet findes på madspildsprojektets hjemmeside "*Reducing food waste*".

Med sit nye Samarbejdsprogram 2017-2020 forpligter FJLS-sektoren sig til at fortsætte arbejdet med at mindske madspild. Og med afsæt i policy anbefalingerne fra det nordiske madspildsprojekt vil det videre nordiske samarbejde om madspild blive behandlet i MR-FLJS i 2017. Her vil også Nordisk Råds Rekommendation om en nordisk vejledning for fødevarerikkerhed ved redistribution af mad blive drøftet. Angående redistribution er det dog værd at bemærke, at der pt. pågår arbejde i EU-regi om udarbejdelse af guideline på dette område, hvorfor nordiske retningslinjer bør drøftes i lyset heraf.

Den nordiske arbejdsgruppe vedrørende affald under MR-M har de seneste år også arbejdet med forskellige madspildsproblematikker. Et eksempel er projektet "Zero waste" som har resulteret i flere praktiske tiltag. I samarbejde med den nordiske arbejdsgruppe vedrørende bæredygtigt forbrug og produktion har affaldsgruppen gennemført projektet *Förebygg avfall: En idékatalog för natur-/teknikundervisning med fyra teman om avfallsförebyggande – Lärarhandledning och Elevhäfte*, med madspild som et af de fire temaer. Den nordiske arbejdsgruppe vedrørende affald har også gennemført projektet *Prevention of food waste in restaurants, hotels, canteens and catering* med tilhørende guide *Kasta mindre mat: Guide till miljövänlig och lönsam köksdrift*, som indeholder praktiske tips til hvordan man kan forebygge og reducere madspild.

Arbejdet med at formulere miljøsektorens nye samarbejdsprogram begynder 2018, og madspild, inklusive rekommandationerne fra statsministerinitiativet, kommer til at blive diskuteret som et muligt indsatsområde. FJLS-sektoren har under det afsluttede statsministerinitiativ opbygget en stor og systematisk kompetence i området og er interesseret i at arbejde videre med problematikken. Samarbejde mellem MR-M og MR-FJLS er derfor oplagt i det videre nordiske arbejde med at fastholde madaffald så højt i affaldshierarkiet som muligt med henblik på forebyggelse eller genanvendelse snarere end energiproduktion.

Ministerrådet for energipolitik understreger, at bioenergi er på agendaen, bl.a. i den nordiske handlingsplan for energipolitik 2014-2017. Målet med det nordiske energisamarbejde er at bidrage til en stabil og sikker energiforsyning, bæredygtig tilvækst og velfærd for medborgere samt at imødekomme klima- og miljøudfordringer. Under

programperioden har ministerrådet bl.a. prioriteret bioenergi og igangsat forskellige projekter, som kan bidrage til bio-energiområdet, fx "Nordic Green Growth Research and Innovation program" (samarbejde mellem NEF, Nordforsk og Nordisk Innovation), "Sustainable energy systems 2050" og "Sustainable jet fuel for aviation". I slutningen af 2016 besluttede embedsmandskomiteén for energi at igangsætte to projekter, det første under titlen "Nordic EV and biofuels transport", hvor man bl.a. vil arbejde med biobrændsel i transportsektoren og afholde konferencer om emnet. Konferencerne vil give NEF en platform for at præsentere forskningsprojekter og rapporter, som NEF har ansvar for indenfor bioenergiområdet. I det andet projekt "Bio-energy sustainability policy" er formålet at kortlægge og analysere Europa-kommissionens såkaldte "vinterpakke", der indeholder en lang række lovgivningsforslag på energiområdet, herunder vedvarende energi. Lovgivningspakken er en central del af implementeringen af EU's Energi-union.

Andet relevant arbejde som pågår under Ministerrådet inkluderer den strategiske gennemlysning af energisektoren, der forventes færdiggjort i foråret 2017, hvor 10-15 anbefalinger vedr. det nordiske samarbejde vil blive præsenteret. I begyndelsen af 2017 igangsættes desuden en proces for udarbejdelse af et nyt handlingsprogram i energisektoren. Det er også værd at nævne, at der under embedsmandskomiteén for energi er tre arbejdsgrupper, hvoraf en af dem primært fokuserer på vedvarende energi, herunder bioenergi. Arbejdsgruppen vurderer behov for aktiviteter løbende og meddeler disse til EK-E.

Slutteligt kan nævnes, at der i Nordisk Råds Præsidiets betænkning over Nordisk Ministerråds samlede budget for 2017 foreslås, at arbejdet med bioenergi, herunder madspild, fortsat bliver en vigtig del af det nordiske samarbejde. Det foreslås desuden, at der skal gennemføres et studie, som har til formål at undersøge muligheder for videreudvikling af det nordiske samarbejde indenfor biobrændsel og transportsektoren. I forhold til forhandlinger med Nordisk Råd og det opnåede budgetkompromis, har embedsmandskomiteén for energi allerede taget sagen op og er positiv for at bevilge midler til gennemførelse af en bioenergianalyse.

Ministerrådet konkluderer derfor bl.a. på baggrund af allerede igangsatte projekter og den planlagte analyse ifølge Nordisk ministerråds budget for 2017, at det på nuværende tidspunkt ikke anses nødvendigt, at give NEF i opdrag, at igangsætte aktiviteter som kan omdanne organisk affald og restprodukter til energi.

Nordisk Råds rekommandation om at omdanne organisk affald og restprodukter til energi er noteret og vil blive taget med i det videre arbejde indenfor energisektoren.

Nordisk Ministerråd anser hermed, at rekommandationen er opfyldt.

Utvalgets synspunkter

Utvalget for et holdbart Norden er tilfreds med at Nordisk ministerråd har gjennomført analyser og utviklet kompetanser og forslag med sikte på å redusere matsvinn. Videre at disse aktiviteter vil bli videreutviklet og videreført fremover.

I forhold til rekommandasjonens første at-sats, *å utvikle forslag til veiledning for mattrygghet ved fordeling av mat som doneres til velgjørende formål av detaljhandelen og restauranter*, noter Utvalget for et holdbart Norden at Ministerrådet for FJLS-sektoren (fiskeri, jordbruk, levnettsmidler og skog) ikke har substansbehandlet forslaget, men at det vil bli gjort på Ministerrådets sommermøte. Utvalget vil følge opp på saken.

I forhold til rekommandasjonens annen at-sats, *å igangsette nye initiativer innenfor Nordisk ministerråds miljøhandlingsprogram for å begrense matsvinn på alle nivåer, og at relevante sektorer i Ministerrådet involveres i de konkrete aktiviteter*, noteres at det inngår i diskusjonen som et mulig innsatsområde i den plan som gjelder fra 2018. Utvalget ser fram til å motta ministerrådsforslag herom. Det noteres også at MR-FJLS har redusert matsvinn med i sitt arbeidsprogram, som gjelder fra 2017. Utvalget er tilfreds med tilbakemelding.

I forhold til rekommandasjonens tredje at-sats, *å gi Nordisk Energiforskning (NEF) i oppdrag å undersøke hvordan organisk avfall og restprodukter i voksende grad blir omdannet til energi*, noteres at det er bevilget midler til gjennomførelse av en bioenergi-analyse, som delvis imøtekommer hensiktene med rekommandasjonen.

Stockholm, den 3. april 2017

Christian Poll (ALT)
Irene Johansen (A)
Jan Erik Messmann (DF)
Jan Lindholm (MP)
Staffan Danielsson (C)

Susanna Koski (saml)
Suzanne Svensson (S)
Teitur Björn Einarsson (Sj.)
Thomas Finnborg (M)
Valgerður Gunnarsdóttir (Sj.)